

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΤΗΣ ΜΟΥΣΟΥΛΜΑΝΙΚΗΣ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗ ΘΡΑΚΗ

πρόσθεση **όχι** αφαίρεση, πολλαπλασιασμός **όχι** διαίρεση

Η ηλεκτρονική εφημερίδα του Προγράμματος για την Εκπαίδευση των Παιδιών της Μουσουλμανικής Μειονότητας της Θράκης ενημερώνει για την πορεία του έργου, τις δράσεις και παρεμβάσεις, τη συμμετοχή, τα αποτελέσματα, τις δυσκολίες και τα ενδεχόμενα προβλήματα.

Στόχος μας είναι να αποτελέσει ερέθισμα για διάλογο και δημιουργική επικοινωνία.

Editorial

Πέρασε ακόμη ένα καλοκαίρι με δράσεις που στοχεύουν στη μάθηση και την ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων από το Πρόγραμμα για την Εκπαίδευση των Παιδιών της Μουσουλμανικής Μειονότητας της Θράκης (ΠΕΜ). Συνεχίστηκαν σε σχολεία τα μαθήματα προσαρμοσμένα στο πιο χαλαρό κλίμα του καλοκαιριού και ωστόσο με καλά μαθησιακά αποτελέσματα. Συνεχίστηκαν στα ΚΕΣΠΕΜ τα μαθήματα, οι δραστηριότητες και η βοήθεια σε μετεξεταστέους, συνέχισαν το ταξίδι τους στους μακρινούς οικισμούς οι κινητές μας μονάδες. Τέλος οι κατασκηνώσεις έφεραν όπως κάθε χρόνο μαζί παιδιά κάθε ηλικίας από τη μειονότητα και την πλειονότητα να διασκεδάσουν δημιουργικά και να ασκήσουν τη συμβίωση με ευθύνη και επινοητικότητα.

Το Πρόγραμμα συμπιεσμένο από τις οικονομικές δυσκολίες και τα γραφειοκρατικά εμπόδια, στηριζόμενο από το Υπουργείο Παιδείας, τη Διαχειριστική Αρχή και το Πανεπιστήμιο Αθηνών θα συνεχίσει σε χαμηλότερους ρυθμούς λειτουργίας μέχρι το τέλος Απριλίου του 2016. Η συνέχιση έχει στόχο να λειτουργήσει συνδεδετικά με την επόμενη προγραμματική περίοδο, ώστε να μην υπάρξει κενό στις δομές των ΚΕΣΠΕΜ (Κεντρικών, Περιφερειακών και Κινητών) και τις δραστηριότητες που οι δομές φιλοξενούν. Το Πρόγραμμα για την Εκπαίδευση των Παιδιών της Μουσουλμανικής Μειονότητας στη Θράκη, παρά την αναπόφευκτη συρρίκνωση μαθημάτων και δραστηριοτήτων, θα βρίσκεται και για την τρέχουσα σχολική χρονιά στο πλευρό παιδιών και γονέων.

1.460 παιδιά κάθε ηλικίας παρακολούθησαν φέτος κατά τους θερινούς μήνες τις παιδαγωγικές δράσεις του προγράμματος, τα μαθήματα φιλαναγκωσίας και τα μαθήματα για μετεξεταστέους, είτε συμμετείχαν στις κατασκηνώσεις του προγράμματος στο ποτάμι του Νέστου και στα Αρχαία Αβδηρα.

Θερινά μαθήματα στα Δημοτικά Σχολεία

282 παιδιά παρακολούθησαν καλοκαιρινά μαθήματα του προγράμματος στα μειονοτικά σχολεία Αρριανών (Ροδόπης) και Κενταύρου, Γλαύκης, 1ου Κιμμερίων και Σουνίου (Ξάνθης). Μικρά παιδιά, που το Σεπτέμβριο έμπαιναν στο νηπιαγωγείο και στην πρώτη δημοτικού, εξοικειώθηκαν με το νέο χώρο του σχολείου και γνώρισαν με φιλικές παιδαγωγικές μεθόδους τα βιβλία της πρώτης τάξης. Μεγαλύτερα όλων των τάξεων έπαιξαν με ελκυστικά υλικά, παράγοντας διαλογικό προφορικό λόγο στα ελληνικά και γραπτά κείμενα. Τέλος όσα είχαν τελειώσει το δημοτικό προετοιμάστηκαν για την είσοδο στο γυμνάσιο, με μαθησιακά παιχνίδια για την καλή εκμάθηση της μαθηματικής ορολογίας στα ελληνικά και την εξοικείωση με τις περιπέτειες που αφηγείται η Οδύσσεια. Τα θερινά μαθήματα ολοκληρώθηκαν σε εξαιρετικά θετικό κλίμα, με τα μικρότερα παιδιά να ρωτούν πότε θα ξαναπάνε στο σχολείο και τις μαμάδες πότε ακριβώς το Σεπτέμβρη αρχίζουν οι εγγραφές του προγράμματος.

[Δείτε περισσότερες πληροφορίες για τα μαθήματα](#)

Παιδαγωγικές δραστηριότητες για παιδιά προσχολικής ηλικίας

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΤΗΣ ΜΟΥΣΟΥΛΜΑΝΙΚΗΣ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗ ΘΡΑΚΗ

πρόσθεση **όχι** αφαίρεση, πολλαπλασιασμός **όχι** διαίρεση

Στα ΚΕΣΠΕΜ το καλοκαίρι: μαθήματα και παιδαγωγικές δραστηριότητες

712 μαθητές και μαθήτριες παρακολούθησαν τα θερινά μαθήματα φιλιανγνωσίας και τις παιδαγωγικές δραστηριότητες για μικρότερα παιδιά που προσφέρθηκαν τον Ιούνιο και τον Ιούλιο στα κεντρικά ΚΕΣΠΕΜ της Ξάνθης και της Κομοτηνής και τα περιφερειακά ΚΕΣΠΕΜ στο Δροσερό, το Εύλαλο, τον Εχίνο, το Σέλερο, τον Ίασμο και τις Σάπες. Στις δράσεις συμμετείχαν πολλοί μαθητές και μαθήτριες που είχαν φοιτήσει στα ΚΕΣΠΕΜ όλη τη σχολική χρονιά, αλλά και νέοι που γράφτηκαν μόνο το καλοκαίρι.

Έγιναν επίσης τον Αύγουστο στα ΚΕΣΠΕΜ Κομοτηνής και Ιάσμου και στο 7ο Γυμνάσιο Ξάνθης βοηθητικά μαθήματα ελληνικής γλώσσας, μαθηματικών και φυσικών επιστημών για μετεξεταστέους. 191 μαθητές και μαθήτριες, σε ποσοστό 89,5%, πέτυχαν στις εξετάσεις του Σεπτεμβρίου την προαγωγή τους στην επόμενη τάξη.

[Δείτε περισσότερες πληροφορίες για τις θερινές δράσεις των ΚΕΣΠΕΜ](#)

[Δείτε περισσότερες πληροφορίες και φωτογραφίες από τα μαθήματα μετεξεταστέων](#)

Εντατική προετοιμασία για τις εξετάσεις του Σεπτεμβρίου

Τα ταξίδια των κινητών ΚΕΣΠΕΜ το καλοκαίρι

262 παιδιά συμμετείχαν στα θερινά μαθήματα των κινητών ΚΕΣΠΕΜ σε 24 χωριά, από τις 15 Ιουνίου έως τις 26 Ιουλίου 2015, πάνω από δύο φορές την εβδομάδα στα περισσότερα. Η παιδαγωγική παρέμβαση εστιάστηκε κυρίως στην προετοιμασία των μικρών παιδιών για τη φοίτηση στο δημοτικό, καθώς σε πολλά από τα χωριά δε λειτουργεί νηπιαγωγείο, αλλά και στην επανάληψη των βασικών γραμματικών φαινομένων σε συνδυασμό με τη γραπτή έκφραση για τα παιδιά των μεγάλων τάξεων.

[Δείτε περισσότερες πληροφορίες και φωτογραφίες από τα θερινά ταξίδια των κινητών ΚΕΣΠΕΜ](#)

Εισαγωγή σε ΑΕΙ-ΤΕΙ μαθητών/τριών των ΚΕΣΠΕΜ

Για μια ακόμη χρονιά το Πρόγραμμα υποστήριξε την προσπάθεια των παιδιών της μειονότητας να εισαχθούν στο πανεπιστήμιο και στα ΤΕΙ. Κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς 2014-15 οργανώθηκαν στα ΚΕΣΠΕΜ Ξάνθης, Κομοτηνής και Ιάσμου μαθήματα προετοιμασίας για μαθητές Γ' λυκείου, υποψήφιους στις πανελλαδικές εξετάσεις. Η προετοιμασία αφορούσε τα μαθήματα της Γλώσσας - Έκθεσης, Αρχαίων Ελληνικών, Μαθηματικών, Φυσικής και Χημείας. Παράλληλα σε συνεργασία με τα Κέντρα Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού Ξάνθης και Ροδόπης πραγματοποιήθηκαν για τους μαθητές των ΚΕΣΠΕΜ αντίστοιχες [συναντήσεις ενημέρωσης σχετικά με τις επιλογές σπουδών τους](#).

Η δύσκολη αυτή διαδικασία των πανελλαδικών εξετάσεων ολοκληρώθηκε με μεγάλη επιτυχία: από τους **68** μαθητές και μαθήτριες που παρακολούθησαν συστηματικά τα μαθήματα στα ΚΕΣΠΕΜ, **43** εισήχθησαν σε σχολές της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Η ικανοποίηση και η συγκίνηση των εκπαιδευτικών τους αλλά και όλων των συνεργατών του Προγράμματος είναι μεγάλη.

Μαθαίνοντας με τον υπολογιστή που έφερε το κινητό ΚΕΣΠΕΜ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΤΗΣ ΜΟΥΣΟΥΛΜΑΝΙΚΗΣ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗ ΘΡΑΚΗ

πρόσθεση **όχι** αφαίρεση, πολλαπλασιασμός **όχι** διαίρεση

Θερινές Δράσεις των ΔΕΝ

204 νέοι και νέες όλων των ηλικιών συμμετείχαν στις θερινές δράσεις και κατασκηνώσεις των Δημιουργικών Εργαστηρίων Νέων, για άλλο ένα καλοκαίρι.

Ημερήσιες Κατασκηνώσεις δίπλα στο ποτάμι του Νέστου

Σε τέσσερις διαφορετικές περιόδους, από τις 30 Ιουλίου έως τις 22 Αυγούστου, φιλοξενήθηκαν παιδιά όλων των ηλικιών, μέλη της πλειονότητας και της μειονότητας, στις ημερήσιες κατασκηνώσεις που οργάνωσαν ένα ακόμη καλοκαίρι τα Δημιουργικά Εργαστήρια Νέων (Δ.Ε.Ν). Τα παιδιά είχαν την ευκαιρία να εξερευνήσουν το φυσικό περιβάλλον δίπλα στο ποτάμι, να αναπτύξουν δεξιότητες ατομικής δημιουργικής έκφρασης και συνεργασίας και να πάρουν μέρος σε συλλογικές δραστηριότητες.

Μαθητική Κατασκήνωση στα «Αρχαία Άβδηρα»

Από τις 8 έως τις 14 Αυγούστου μέρος της θερινής δράσης των Δημιουργικών Εργαστηρίων Νέων φιλοξενήθηκε στη μαθητική κατασκήνωση «Τα Αρχαία Άβδηρα». Μέσα στη μικρή κοινότητα που δημιούργησαν τα παιδιά του Δημοτικού και του Γυμνασίου είχαν την ευκαιρία να διαμορφώσουν από κοινού δραστηριότητες και εργαστήρια και να καλλιεργήσουν τη μεταξύ τους φιλία.

[Πάρτε γεύση από τα Θερινά ΔΕΝ](#)

Δημιουργικές δράσεις στην κατασκήνωση

«Ακούω, σέβομαι, υποστηρίζω το παιδί μου»

Στα πλαίσια ευαισθητοποίησης των πολιτών από το Δήμο Τοπείρου Ξάνθης, οργανώθηκε στις 15 Μαΐου στο πολιτιστικό κέντρο του Δήμου, ημερίδα με θέμα τις ανάγκες και την κοινωνική φροντίδα ενηλίκων και νέων, από μέλη των Δημιουργικών Εργαστηρίων Νέων του προγράμματος (Δ.Ε.Ν.), σε συνεργασία με το Βοηθό Συνήγορο του Πολίτη για τα

Δικαιώματα του Παιδιού, κ. Γιώργο Μόσχο, το Δήμαρχο Τοπείρου, κ. Θωμά Μίχογλου και την Αντιδήμαρχο, κ. Ειρήνη Θεοδωρακάκη. Συμμετείχαν γονείς και νέοι/νέες ενεργητικά, έτσι έγινε ζωντανός και ενδιαφέρων διάλογος γύρω από τα θέματα της ανάγκης να «ακούνε» οι ενήλικες τα παιδιά και να σέβονται την προσωπικότητα και τις ανάγκες τους, καθώς και της σημασίας που έχει η υποστήριξη των παιδιών ώστε να βρουν λύσεις σε δυσκολίες που συναντούν, είτε να ξεπεράσουν προβλήματα που αντιμετωπίζουν.

Στον προαύλιο χώρο του κέντρου, νέοι και νέες συμμετείχαν σε δημιουργικά εργαστήρια, ειδικά σχεδιασμένα από τα Δ.Ε.Ν. γύρω από τις έννοιες «ακούω», «σέβομαι» και «υποστηρίζω».

[Δείτε περισσότερες πληροφορίες και φωτογραφίες από την ημερίδα](#)

Από το ΚΕΣΠΕΜ Δροσερού στον κόσμο της βιβλιοθήκης

Στις 10 Ιουλίου οι μαθητές και οι μαθήτριες των θερινών μαθημάτων του ΚΕΣΠΕΜ Δροσερού συμμετείχαν στην καλοκαιρινή εκστρατεία ανάγνωσης και δημιουργικότητας που διοργανώνει η FUTURE LIBRARY σε συνεργασία με τη Δημοτική Βιβλιοθήκη της Ξάνθης. Είκοσι μαθητές και μαθήτριες της Ε΄ και της ΣΤ΄ δημοτικού επισκέφθηκαν το χώρο της δημοτικής βιβλιοθήκης Ξάνθης και ενημερώθηκαν για τον τρόπο λειτουργίας της και τις δυνατότητες ανάγνωσης, δημιουργικού παιχνιδιού και δανεισμού βιβλίων που τους παρέχει.

Τα παιδιά περιηγήθηκαν στο χώρο, ξεφύλλισαν βιβλία και συμμετείχαν στις προγραμματισμένες δραστηριότητες της ημέρας παίζοντας επιτραπέζια παιχνίδια σε μικρές ομάδες.

[Δείτε περισσότερες πληροφορίες και φωτογραφίες από την επίσκεψη των παιδιών στη βιβλιοθήκη](#)

Μαθαίνουμε να αναζητούμε από το λεξικό στο ΚΕΣΠΕΜ Δροσερού

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΤΗΣ ΜΟΥΣΟΥΛΜΑΝΙΚΗΣ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗ ΘΡΑΚΗ

πρόσθεση **όχι** αφαίρεση, πολλαπλασιασμός **όχι** διαίρεση

Επίσκεψη του Αυστραλού Πρέσβη στα ΚΕΣΠΕΜ

Στις 2 Ιουνίου, ο Πρέσβης της Αυστραλίας στην Ελλάδα, κ. John Griffin, επισκέφτηκε το ΚΕΣΠΕΜ Κομοτηνής και ενημερώθηκε από το διοικητικό προσωπικό των κέντρων για τις δράσεις και τους σκοπούς του Προγράμματος αλλά και ειδικότερα των ΚΕΣΠΕΜ. Η Αυστραλία είναι μια πολυπολιτισμική χώρα που αντιμετωπίζει αντίστοιχες προκλήσεις στο χώρο της εκπαίδευσης και ως εκ τούτου το ενδιαφέρον του Πρέσβη ήταν μεγάλο. Ακολούθησε συζήτηση για τη διγλωσσία, τη σημασία της ενσωμάτωσης και τις ιδιαιτερότητες που απαντώνται στη Θράκη και το ρόλο του Προγράμματος στην περιοχή.

Ο Πρέσβης ξεναγήθηκε στους χώρους του ΚΕΣΠΕΜ, συνομίλησε με μαθητές/τριες δημοτικού, οι οποίοι του παρουσίασαν και κάποιες εργασίες τους και τους μοίρασε αναμνηστικά δώρα. Μετά την επιστροφή του στην Αθήνα, απέστειλε στα ΚΕΣΠΕΜ ενημερωτικό υλικό σχετικά με εκπαιδευτικές πρακτικές που εφαρμόζονται στην Αυστραλία σε απομακρυσμένες και δυσπρόσιτες περιοχές.

«...Μου κέντρισε ιδιαίτερα το ενδιαφέρον... η πρωτοβουλία της δημιουργίας των ΚΕΣΠΕΜ, που αποσκοπούν στη βελτίωση της εκπαιδευτικής επίδοσης των παιδιών της Μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη συμπεριλαμβανομένης της προέκτασης της δραστηριότητάς τους και στις μητέρες των παιδιών... Εντυπωσιάστηκα πολύ τόσο από την αφοσίωση και τη γνώση της Δρ. Κωνσταντινίδου όσο και από το έργο των ΚΕΣΠΕΜ... Συγχαίρω τα ΚΕΣΠΕΜ για τη συμβολή τους στο ιδανικό της κοινωνικής ένταξης και των ίσων ευκαιριών... και τους εύχομαι κάθε επιτυχία στο μέλλον»

[Δείτε ολόκληρη την επιστολή του πρέσβη της Αυστραλίας προς την ειδική επιστημονική σύμβουλο του έργου, κ. Θάλεια Δραγώνα](#)

Συμμετοχή συνεργατών του ΚΕΣΠΕΜ στο έργο του Δικαστηρίου Ανηλίκων Ροδόπης

Το ΚΕΣΠΕΜ Κομοτηνής συνδράμει στο έργο του Δικαστηρίου Ανηλίκων Ροδόπης με τη συμμετοχή συνεργατών του, κοινωνικών λειτουργών, σε εκπαιδευτικές δράσεις για παιδιά της μειονότητας. Σε συνεννόηση με την αρμόδια Εισαγγελέα, οι συνεργάτιδες, Βασιλική Βάρναλη και Ελένη Μαργαρίτη, προσφέρουν μαθήματα ενίσχυσης ελληνομάθειας σε παιδιά, έξι έως δώδεκα ετών, που φοιτούν σε διάφορες τάξεις του δημόσιου ή μειονοτικού σχολείου της πόλης και έχουν δείξει (τα ίδια ή άλλα μέλη της άμεσης οικογένειάς τους) δείγματα παραβατικής συμπεριφοράς.

Οι συναντήσεις που πραγματοποιούνται δύο φορές την εβδομάδα, επί μία ώρα, μετά το πέρας του σχολικού ωραρίου, σε χώρο του Δικαστηρίου Ανηλίκων, έχουν ως βασικό στόχο την ενθάρρυνση της σχολικής φοίτησης, την ενίσχυση της ελληνομάθειας και της ιδιότητας του μαθητικού τους ρόλου, τη μείωση της σχολικής διαρροής και κατά συνέπεια την αποτροπή τους από παραβατικές συμπεριφορές.

Παρουσιάσεις του Προγράμματος

Η επιστημονική υπεύθυνη του έργου Άννα Φραγκουδάκη και η ειδική επιστημονική σύμβουλος Θάλεια Δραγώνα, προσκεκλημένες στο Διεθνές Συνέδριο "Rethinking Language, Diversity and Education" που οργάνωσε στη Ρόδο το Πανεπιστήμιο Αιγαίου στις 28-31 Μαΐου, παρουσίασαν το Πρόγραμμα σε συμπόσιο με τίτλο «The Project on the Education of the Muslim Minority Children in Thrace, Greece: Stimulating the educational process and enhancing collaborative practices».

Η Θάλεια Δραγώνα, στα πλαίσια του ετήσιου σεμιναρίου του κοινού Μεταπτυχιακού Προγράμματος του Πανεπιστημίου Αθηνών με το University College—Institute of Education του Λονδίνου (Αθήνα, 14-17 Σεπτεμβρίου), παρουσίασε το Πρόγραμμα σε εισήγηση με θέμα "Challenges in educating and promoting citizenship rights of culturally diverse student population: The case of the Muslim minority in Thrace".

Ο Τύπος για το Πρόγραμμα

[Συνέντευξη της Βενετίας Αποστολίδου, συνεργάτριας του ΠΕΜ και Αναπληρώτριας Προέδρου του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης στο ραδιοφωνικό σταθμό Θεσσαλονίκη FM100, στη Ν.Γκράτσιου, 21/4/2015](#)

[Άραγε ακούμε τη φωνή των νέων; Indexanthi.gr, 20/05/2015](#)

Παιχνίδια στο ποτάμι της κατασκήνωσης

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΤΗΣ ΜΟΥΣΟΥΛΜΑΝΙΚΗΣ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗ ΘΡΑΚΗ

Διεύθυνση: Σταδίου 5, 10562 Αθήνα 7ος όροφος - Γραφείο 704
τηλ: 210-3689309, 210-3689323
φαξ 210-3689324
email: museduc@ecd.uoa.gr

www.museduc.gr

Επιστημονική Υπεύθυνη: **Άννα Φραγκουδάκη**

